

Koululaisten iltapäivätoiminta Ylöjärvellä

Toimintasuunnitelma
lukuvuodelle 2021- 2022

Sisällysluettelo

1. Johdanto

2. Toiminnan tavoitteet

3. Toiminnan järjestämisen perusteet

- 3.1. Toimintaympäristö ja turvallisuus
- 3.2. Toiminnan hallinnointi ja koordinointi
- 3.3. Työn ja vastuun jako
- 3.4. Toiminnan rahoitus
- 3.5. Asiakkaan kuukausimaksut
- 3.6. Irtisanoutuminen ja muutokset
- 3.7. Ryhmärakenne
- 3.8. Tapaturmavakuutus
- 3.9. Välipala

4. Toiminnan laajuus

5. Toimintaan hakeminen

6. Toimintaan ottaminen

7. Henkilöstö

- 7.1. Kelpoisuusehdot
- 7.2. Vaitiolovelvollisuus
- 7.3. Täydennyskoulutus

8. Erityistä tukea tarvitseva lapsi iltapäivätoiminnassa

9. Toimipaikkakohtainen toimintasuunnitelma

10. Yhteistyö

- 10.1. Yhteistyö kodin kanssa
- 10.2. Yhteistyö koulun kanssa
- 10.3. Muut yhteistyötahot

11. Toiminnasta tiedottaminen

12. Toiminnan seuranta ja tilastointi

13. Haasteet iltapäivätoiminnassa

1. Johdanto

Laki perusopetuslain muuttamisesta astui voimaan 1.8.2004. Kunta voi järjestää tämän lain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa itse tai hankkia toiminnan muulta julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta. Kunta voi myös hankkia palvelut antamalla tähän tarkoitukseen avustusta palveluntuottajalle. Kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään ko. lain mukaisesti. Laki ei velvoita kuntaa toiminnan järjestämiseen, mutta jos kunta järjestää itse toimintaa tai tukee sen tuottamista, sen tulee noudattaa opetushallituksen antamia ohjeita saadakseen toimintaan valtionosuutta.

Ylöjärven kaupungin iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma on tehty tukemaan perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan toteuttamista. Toimintasuunnitelmassa ohjeistetaan ja määritellään toiminnan kannalta oleellisia periaatteita. Jokainen palveluntuottaja ja toimintapaikka laativat oman vuosittaisen toimintasuunnitelman kaupungin toimintasuunnitelman pohjalta. Ohjaajat ja palvelupäällikkö käyttävät toimintasuunnitelmaa työvälineenään toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltajat saavat toimintasuunnitelman kautta tietoa iltapäivätoiminnan yhteisistä päätöksistä ja toimintalinjauksista.

Tämä toimintasuunnitelma on voimassa 1.8.2021 alkaen ja sisältää kevään 2021 hakumenettelyn. Toimintasuunnitelma päivitetään vuosittain ja sen hyväksyy sivistyslautakunta. Tavoitteena on toiminnan tasalaatuisuus, riittävyys, jatkuva kehittäminen ja arviointi.

Ylöjärven kaupungin järjestämä iltapäivätoiminta on laadullisesti saman tasoista riippumatta järjestämistavasta ja siitä, tuottaako kaupunki palvelun itse vai hankitaanko palvelu avustamalla kaupungin ulkopuolisia palveluntuottajia. Lähtökohta toiminnan laatua tarkasteltaessa on perusopetuslain 8 a luvussa esitetyt keskeiset toiminnan järjestämisen periaatteet.

Näitä ovat:

- turvallinen ja toimintaan soveltuva toimintaympäristö
- riittävä, ammattitaitoinen ja tehtävään soveltuva henkilöstö vastaa ryhmän toiminnasta
- monipuoliset mahdollisuudet ohjattuun ja virkistävään toimintaan
- mahdollisuus lepoon ja itsekseen oloon rauhallisessa ympäristössä
- yhteistyön toteutuminen kodin ja koulun kanssa
- välipala
- tapaturmavakuutus

2. Toiminnan tavoitteet

Iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on

- tukea kodin ja koulun kasvatustyötä
- tukea lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua
- edistää hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa
- ennaltaehkäistä syrjäytymistä
- lisätä osallisuutta

Tavoitteena on tarjota lapselle mahdollisuus osallistua ohjattuun, virkistävään ja turvalliseen toimintaan koulupäivän jälkeen ammattitaitoisten ja tehtävään koulutettujen ohjaajien

kanssa. Toiminta mahdollistaa myös levon ja rentoutumisen rauhallisessa ympäristössä. Toiminta on laadukasta vapaa-ajantoimintaa, jossa korostuu vapaaehtoisuus ja myönteiset elämykset. Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon lapsen yksilölliset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Tämä tavoite velvoittaa kaikkia aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä ja toteuttamisessa mukana olevia (Opetushallitus: Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011).

Toiminnan yksityiskohtaiset sisällöt määrittää ja valitsee palveluntuottaja. Sisältöihin vaikuttavat paikalliset olosuhteet ja palveluntuottajan omat vahvuudet, painotukset sekä käytännön mahdollisuudet. Sisällöt tukevat toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Kaupungin toteuttamassa iltapäivätoiminnan sisällössä on otettu huomioon Ylöjärven laajan hyvinvointikertomuksen painopisteet. Lukuvuonna 2021- 2022 painopisteet ovat terveellisten elintapojen edistäminen, joka sisältää liikunnan lisäämisen iltapäivätoiminnassa sekä terveellisen ravitsemuksen. Painopisteenä on myös turvallisuus iltapäivätoiminnassa.

3. Toiminnan järjestämisen periaatteet

Ylöjärvellä toiminnan kohderyhmänä ovat koulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokkien oppilaat sekä erityisen tuen päätöksellä olevat oppilaat pääsääntöisesti kolmannelle vuosiluokalle asti (POL 17§:n 2 mom.). Lain mukaan kullekin toiminnan piiriin kuuluvalla oppilasryhmälle tulee järjestää toimintaa. Tarjottava määrä voi vaihdella eri kohderyhmien kesken. Lapsella ei ole subjektiivista oikeutta saada perusopetuslain mukaisia iltapäivätoimintapalveluja. Lapselle iltapäivätoimintaan osallistuminen on vapaaehtoista. Lapselle tarjotaan iltapäivätoiminnassa välipala. Toimintaan osallistuvien lasten tulee olla toiminnan toteuttajien toimesta vakuutettuja tapaturman varalta.

Kaupungin koordinoimaa toimintaa toteuttavat Ylöjärven kaupungin sivistyspalvelut ja kaupungin ulkopuolisena palveluntuottajana Ylöjärven seurakunta sekä YMCA.

Toimintaa tarjotaan lainsäädännön edellyttämä 760 tuntia lukuvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella. Toimintaa järjestetään ainoastaan koulupäivinä pääsääntöisesti klo 12- 17 eli iltapäivätoimintaa ei ole koulujen loma-aikoina eikä lauantaiyöpäivinä. Iltapäivätoimintaa järjestetään kaupungin tiloissa tai palveluntuottajan omissa tiloissa. Tilojen tulee olla lapsiryhmän kokoon nähden riittävät ja turvalliset.

Mikäli hakuajan päätyttyä toimintapaikkaan on hakijoita vähemmän kuin kymmenen, asiasta ilmoitetaan huoltajille ja ryhmään hakeneet lapset voidaan ohjata hakijoiksi lähimpään toimintapaikkaan.

3.1. Toimintaympäristö ja turvallisuus

Toimitilojen ja välineiden tulee olla tarkoituksenmukaisia ja toimintaan sopivia. Toimintaympäristön tulee olla fyysisesti ja henkisesti turvallinen. Toiminnan toteuttaja pyrkii huolehtimaan siitä, että lapsi ei joudu väkivallan tai muun kiusaamisen kohteeksi. Kukin toiminnan toteuttaja vastaa omissa tiloissaan tapahtuvan iltapäivätoiminnan toimintapaikkojen turvallisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. Toimintaan osallistuvat ohjaajat tulee perehdyttää toimintapaikan pelastus- ja turvallisuussuunnitelmiin.

3.2. Toiminnan hallinnointi ja koordinointi

Kaupunki vastaa siitä, että toimintaa toteutetaan 1.8.2004 voimaan tulleen lainsäädännön ja opetushallituksen 1.8.2011 antamien perusteiden mukaisesti. Iltapäivätoiminnan hallinnosta ja koordinoinnista vastaa sivistyslautakunnan alaisuudessa kaupungin sivistyspalvelut. Sivistyslautakunta hyväksyy koululaisten iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman. Iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö päättää iltapäivätoiminnan paikoista.

Ylöjärven kaupungin iltapäivätoiminnan kehittämisen, linjauksen ja arvioinnin tukena toimii iltapäivätoiminnan verkosto. Verkoston jäsenet keskustelevat toiminnan järjestämiseen ja sisältöihin liittyvistä linjauksista ja yhteistyöstä eri hallintokuntien sekä toiminnan toteuttajien välillä. Ryhmään kuuluvat opetuspäällikkö, sivistysosaston hallintopäällikkö, iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö, varhaiskasvatuksen edustaja, koulutoimiston palvelusihteerit, rehtori, seurakunnan edustajana varhaiskasvatuksen työalajohtaja ja varhaiskasvatuksen ohjaaja. YMCA:n edustaja ryhmässä toimii johtava kerhotoiminnan koordinaattori. Opetuspäällikkö toimii ryhmän puheenjohtajana ja iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö koollekutsujana sekä sihteerinä. Valmistelijoina toimivat iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö ja seurakunnan varhaiskasvatuksen ohjaaja. Ryhmä kokoontuu vähintään kerran vuodessa sekä tarvittaessa useammin.

Palvelupäällikön työhön kuuluu toiminnan kokonaissuunnittelu ja organisoiminen, lainsäädännön edellyttämien toimenpiteiden valmistelu ja seuranta, tiedottaminen, ohjaajien koulutustarjonnan suunnittelu, toiminnan kehittäminen, laadun arviointi ja seuranta. Kunnan on toiminnan järjestäjänä ilmoitettava perusopetuslain mukaiseen iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten kokonaismäärä tilastokeskukseen vuosittain 20.9. tilanteen mukaan.

3.3. Työn ja vastuun jako

Iltapäivätoimintaa toteuttavat Ylöjärven kaupunki, Ylöjärven seurakunta sekä YMCA. Toimintaa toteutetaan Ylöjärven kaupungin sivistyslautakunnan hyväksymän toimintasuunnitelman mukaisesti. Ylöjärven kaupunki ja muut toimijat ovat tehneet sopimuksen toiminnasta. Kaikki toiminnan toteuttajat vastaavat ohjaajiensa työnantajavelvoitteista ja huolehtivat siitä, että sen palkkalistoilla olevilla ohjaajilla on mahdollisuus osallistua yhteisiin ohjaajatapaamisiin.

3.4. Toiminnan rahoitus

Iltapäivätoimintaa rahoitetaan aamu- ja iltapäivätoimintaan suunnatulla valtionosuudella, kaupungin budjettiin varatulla määrärahalla ja asiakkailta palvelusta perittävillä kuukausimaksuilla.

3.5. Asiakkaan kuukausimaksut

Iltapäivätoiminnasta peritään kuukausimaksu. Kuukausimaksun ajanjaksona on kalenterikuukausi. Maksu peritään jokaiselta sellaiselta kalenterikuukaudelta, jolloin lapsella on paikka iltapäivätoiminnassa.

Kuukausimaksut:

120€	koko paikka
80€	puolikas paikka; lapsi osallistuu toimintaan enintään 12 päivänä kalenterikuukaudessa
10€	yksittäinen toimintapäivä (toimintapäivä klo 12-17)

Elokuun kuukausimaksu on 80 €

Muutoin kuukausimaksu on sama joka kuukausi, vaikka koulussa olisi lomia tai muita vapaapäiviä. Mikäli 12 päiväisen sopimuspäivät ylittyvät, peritään ylimeneviltä päiviltä 10€/päivä.

Yksittäisiä toimintapäiviä on mahdollista ostaa 10 päivää lukuvuodessa. Toimintapäiviä voi ostaa syyskuun alusta alkaen ja toimintapäivä myönnetään jos ryhmässä on tilaa. Yksittäisiä päiviä voi tiedustella kaikista ryhmistä. Kaupungin paikoista vastaa iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö, seurakunnan paikoista varhaiskasvatuksen ohjaaja ja YMCA:n paikoista johtava kerhotoiminnan koordinaattori.

Asiakasmaksuihin voi saada vapautuksen tai huojennuksen taloudellisin perustein. Päättöksen tekee iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö sosiaaliohjaajan lausunnon perusteella.

Kuukausimaksu puolittuu, jos lapsi on sairauden takia osallistunut toimintaan enintään 10 päivänä kuukaudessa. Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Sairauspoissaolosta tulee toimittaa lääkärintodistus. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta asiakkailta ei voida periä muita maksuja.

Irtisanoutumisperiaatteesta voidaan huoltajan hakemuksella poiketa, jos vanhempi esimerkiksi yllättäen sairastuu ja lapsi ei osallistu toimintaan.

Irtisanomiskuukaudesta peritään normaali kuukausimaksu.

Jos kuukausimaksua ei ole maksettu eräpäivään mennessä, lähetetään maksumuistutus 5€ huomautusmaksulla. Jos laskua ei makseta maksumuistutuksen jälkeen, lasku menee perintään.

Mikäli kolmen kuukauden asiakasmaksut iltapäivätoiminnassa ovat maksamatta, sanotaan paikka irti seuraavan kuukauden jälkeen. Koskee myös edellisen kauden maksamattomia laskuja. Paikan voi saada takaisin ainoastaan maksamalla takaisin kaikki rästissä olevat maksut.

3.6. Irtisanoutuminen ja muutokset

Iltapäivätoimintapaikan irtisanominen ja muutos tulee tehdä kirjallisesti Ylöjärven kaupungille. Irtisanoutumis- ja muutoslomake täytetään sähköisesti Wilmassa. Elokuun jälkeen irtisanoutumisaika on kaksi viikkoa. Iltapäivätoimintaa voi käyttää laskutuksen päättymiseen saakka. Irtisanoutuminen ja paikkamuutos astuu voimaan aina kuukauden ensimmäinen päivä. Iltapäivätoimintapaikan muotoa (koko paikka- puolikas paikka) voi muuttaa kerran lukukaudessa, mikäli ryhmän koko sen sallii.

Lapselle myönnetty iltapäivätoiminnan paikka on toimintapaikkakohtainen eikä se siirry toimintapaikasta toiseen oppilaan mukana esimerkiksi perheen muuttaessa.

3.7. Ryhmärakenne

Ryhmäkoon määrittämiseen vaikuttavat ryhmän toimintaympäristö ja lasten erityiset kehitykseen ja terveyteen liittyvät tarpeet. Ylöjärven kaupunki määrittää em. seikat huomioon ottaen toimintapaikalle ryhmäkoon siten, että yhtä kelpoisuusehdot täyttävää ohjaajaa kohden on laskennallisesti maksimissaan 15 lasta. Ryhmän toteuttamisen edellytyksenä on vähintään kymmenen lapsen osallistuminen ryhmään.

Ryhmälle voidaan tarvittaessa osoittaa lisäapua. Ryhmää muodostaessa iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö saatujen ennakkotietojen perusteella määrittelee tuen tarpeen. Tuki voi olla mm. sopeutettu ryhmäkoko ja/tai lisähenkilökunta.

3.8. Tapaturmavakuutus

Palveluntuottaja huolehtii sen iltapäivätoiminnan ryhmiin osallistuvien lasten vakuuttamisesta.

Ylöjärven kaupungin toteuttaman toiminnan vakuutus:

Iltapäivätoiminnassa mukana olevat lapset kuuluvat vakuutuksen piiriin. Vakuutus on voimassa varsinaisen toiminnan aikana, matkalla suorinta tietä iltapäivätoiminnasta kotiin sekä toiminnan aikana järjestettävillä retkillä.

<https://www.ylojarvi.fi/koulut-ja-opiskelu/koulutapaturmat/>

3.9. Välipala

Iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella on oikeus välipalaan. Päivittäin tarjottava välipala on vaihteleva ja täysipainoinen. Välipalaa itse valmistavilla tulee olla voimassa oleva hygieniapassi.

Välipalan tilaamista/valmistamista varten huoltajia pyydetään riittävän ajoissa ilmoittamaan lapsen allergiat ja läsnäolopäivät.

Välipalan nauttimiseen liitetään kasvatuksellista ohjausta. Lapsia ohjataan tarkoituksenmukaiseen ateriarvotmiin sekä hyviin ruokavalintoihin ja ruokailutapoihin kiireettömässä ympäristössä.

Toiminnassa toteutetaan hiilineutraalin kunnan tavoitteita (HINKU) ja kiinnitetään huomiota ruokahävikkiin.

4. Toiminnan laajuus

Iltapäivätoimintaa järjestetään Ylöjärvellä seuraavissa paikoissa.

ryhmä	toimipaikka	osoite	lapsia ryhmässä laskennallisesti	ohjaajia
Asuntila kaupunki- seurakunta ryhmä	Asuntilan nuorisotila	Suolaniityntie 4	60	4
Kuru kaupungin ryhmä	Kurun Yhtenäiskoulu	Myllymäentie 2	15	1
Metsäkylä kaupungin ryhmä	Metsäkylän Yhtenäiskoulu	Metsäkyläntie 32	45	3
Metsäkylä YMCA:n ryhmä	Metsäkylän Yhtenäiskoulu	Metsäkyläntie 32	30	2
Metsäkylä seurakunnan ryhmä	Metsäkylän seurakuntatalo	Taimitie 1	45	3
Mutala kaupungin ryhmä	Mutalan koulu	Palsintie 11	15	1
Siivikkala YMCA:n ryhmä	Siivikkalan koulu/nuorisotila	Siivikkalantie 56	30	2
Siivikkala kaupungin ryhmä	Siivikkalan koulu	Siivikkalantie 56	45	3
Takamaa kaupunki-seurakunta ryhmä	Takamaan koulu	Hakalantie 5	30	2
Vahanta kaupungin ryhmä	Vahannan koulu	Lempiäniementie 75	30	2
Veittijärvi YMCA:n ryhmä	Kauraslammien koulu/ Veittijärven yksikkö	Keskivainiontie 5	30	2
Veittijärvi kaupungin ryhmä	Kauraslammien koulu Veittijärven yksikkö	Keskivainiontie 5	45	4
Viljakkala kaupungin ryhmä	Viljakkalan Yhtenäiskoulu	Erländintie 13	30	2
Vuorentausta seurakunnan ryhmä	Vuorentaustan seurakuntakoti	Mastontie 27	30	3
Yhtenäiskoulu kaupungin ryhmä	Ylöjärven Yhtenäiskoulu	Koulutie 4	45	3
Alueelliset pienluokat kaupungin ryhmä	Ylöjärven Yhtenäiskoulu	Koulutie 4	15	3
Pienluokat kaupungin ryhmä	Ylöjärven Yhtenäiskoulu	Koulutie 4	20	4
Yhtenäiskoulu seurakunnan ryhmä	Vanha seurakuntatalo	Loilantie 3-5	30	2

5. Toimintaan hakeminen

Haku aika iltapäivätoimintaan on keväällä. Haku iltapäivätoimintaan tapahtuu sähköisesti Wilman kautta. Paperihakemukset palautetaan iltapäivätoiminnan palvelupäällikölle.

Kevään haussa paikan saaneiden tulee aloittaa iltapäivätoiminta viimeistään syyskuussa. Myöhemmin aloittavat hakevat paikkaa vasta syksyllä ja paikan saa mikäli ryhmässä on tilaa.

Hakuajasta ilmoitetaan Ylöjärven kaupungin iltapäivätoiminnan kotisivuilla, esikouluissa, iltapäivätoiminnan toimipisteissä helmi-, maaliskuun aikana.

Hakuajan päättymisen jälkeen hakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Toimintaan voi hakea myös kesken toimintakauden.

Iltapäivätoimintaan voi hakea myös yksittäisiä ostopäiviä. Ostopäiviä on mahdollista ostaa syyskuusta alkaen. Yksittäisiä ostopäiviä voi tiedustella kaupungin ryhmiin iltapäivätoiminnan palvelupäälliköltä, seurakunnan ryhmiin varhaiskasvatuksen ohjaajalta sekä YMCA:n ryhmiin johtavalta kerhotoiminnan koordinaattorilta. Päiviä voi ostaa ryhmiin, mikäli ryhmän koko sen sallii.

Iltapäivätoiminnan paikka ei siirry seuraavalle kaudelle vaan toimintaan haetaan ja paikka myönnetään aina lukuvuodeksi kerrallaan.

6. Toimintaan ottaminen

Lasten iltapäivätoimintaan ottamisesta tehdään hallinnollinen päätös, jonka tekee iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö. Määräajassa saapuneet hakemukset käsitellään toimintaan ottamisen periaatteita noudattaen.

Toimintaan ottamisen periaatteet:

- Kaikille 1.- 2. vuosiluokan oppilaille ja erityisen tuen päätöksen saaneille pääsääntöisesti kolmanteen luokkaan saakka.
- Ryhmään otetaan ensisijaisesti lapsia, joilla ei ole kotona aikuista koulun jälkeen
- Erityisen tuen päätöksen saanut lapsi pyritään sijoittamaan ryhmärakenteeltaan ja toimintaympäristöltään hänelle parhaiten sopivaan toimintapaikkaan. Huoltajan tulee ilmoittaa lapsen erityisen tuen tarpeesta hakulomakkeessa ja tiedotteessa ilmoitetulla tavalla. Tietojen viivästyminen voi johtaa siihen, että hakemus käsitellään ilman näitä tietoja
- Otetaan huomioon toimintapaikkakohtainen ryhmärakenne ja mahdollisuudet toimintojen eriyttämiseen.
- Valinta tapahtuu hakuajan päättymisen jälkeen.
- Jos ensisijaiseen ryhmään ei mahdu, toissijainen hakutoive huomioidaan mahdollisuuksien mukaan. Mikäli hakutoiveryhmä on täynnä, hakija jää jonottamaan paikkaa.
- Hakuajan päättymisen jälkeen tulleet hakemukset otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon ja käsitellään saapumisjärjestyksessä hakuajana tulneiden hakemusten jälkeen.
- Sivistyspalvelut toimittaa koteihin viranhaltijapäätökset toimintaan ottamisesta/jonottamisesta kesäkuun loppuun mennessä.

7. Henkilöstö

7.1. Kelpoisuusehdot

Lasten kanssa työskentelevän ohjaajan tulee esittää rikosrekisterilain 6 § ja 2 momentissa tarkoitettu rikosrekisteriote työnantajalleen. Valtioneuvoston asetuksessa (115/2004) säädetään perusopetuslain 9a luvussa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan kelpoisuusehdoista. Iltapäivätoiminnan ohjaajaksi kelpoisen henkilön on tullut suorittaa tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto, opistoasteen tutkinto tai ammatillinen perustutkinto. Lisäksi henkilö, joka voi toimia opettajana tai oppilaanohjajana on pätevä iltapäivätoiminnan ohjaaja.

Myös koulutuksella tai kokemuksella hankittu riittävä taito toimia lapsiryhmän ohjaajana ja soveltuvuus tehtävään antavat mahdollisuuden tehdä iltapäivätoiminnan ohjaajan töitä määräaikaissa työsuhteissa.

7.2. Vaitiolovelvollisuus

Iltapäivätoiminnan ohjaajat ovat vaitiolovelvollisia.

7.3. Täydennyskoulutus

Ohjaajille pyritään järjestämään täydennyskoulutusta kerran syksyissä ja kerran keväässä yhteistyössä alueellisen kehittämisverkoston, palveluntuottajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Elokuussa palvelupäällikkö järjestää perehdyttämiskoulutuksen iltapäivätoiminnan ajankohtaisista asioista.

Ohjaajien koulutuksista johtuvia poikkeuksellisia toimintapäiviä iltapäivätoiminnassa voi lukuvuoden aikana olla 2. Tällöin iltapäivätoimintaa voidaan järjestää normaalia lyhyempi päivä tai iltapäivätoiminta voi olla kiinni.

8. Erityistä tukea tarvitseva lapsi iltapäivätoiminnassa

Iltapäivätoiminnassa noudatetaan yleisiä tavoitteita ja sisältöjä myös niiden lasten kohdalla, joilla on erityisen tuen päätös. Erityistä tukea tarvitsevan lapsen paikka iltapäivätoiminnassa pyritään järjestämään tarvelähtöisesti. Toimintaan otettaessa tarkastellaan koko ryhmän toimivuutta ja lapsen mahdollisuuksia toimia ryhmässä tapauskohtaisesti. Huoltajan kanssa sovitaan, kuinka lapsen erityiseen tukeen, kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet huomioidaan ja ne kirjataan ennen toiminnan alkamista.

9. Toimintapaikkakohtainen suunnitelma

Toimintapaikkakohtainen toimintasuunnitelma laaditaan vuosittain Ylöjärven kaupungin iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman pohjalta. Kohdassa 2 luetellut koululaisten iltapäivätoiminnan tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi kirjataan toimintapaikkakohtaiseen toimintasuunnitelmaan. Toimintapaikkakohtainen toimintasuunnitelma saataan huoltajien, iltapäivätoiminnan palvelupäällikön ja alueen koulujen tietoon lukuvuoden alussa.

Opetushallituksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaisesti toiminnalle

on ominaista monipuolisuus, laadun varmistaminen, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Toimintasuunnitelman sisältö tulee suunnitella siten, että siitä muodostuu ehyt ja monipuolinen kokonaisuus.

Toiminnan tulee tarjota sosiaalista vuorovaikutusta, esteettisiä kokemuksia, liikuntaa ja ulkoilua. Rentoutuminen, lepo ja mahdollisuus omaan toimintaan kuuluvat niin ikään iltapäivätoiminnan sisältöön. Sisältöä valittaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Toiminnan sisältöä voivat olla erilaiset aihepiirit, tai sisältö voi liittyä erilaisiin tavoitteellisiin harrastuksiin (liikunta, kädentaidot, kielellinen, kuvallinen ilmaisu, musiikki ja arkiaskareet).

10. Yhteistyö

Aamu- ja iltapäivätoiminnan laki velvoittaa kunnan olemaan yhteistyössä kotien, koulujen ja aamu- ja iltapäivätoimintaa tuottavien tahojen kesken. Eri toimijoiden välisen vuorovaikutuksen tarkoituksena on lisätä lapsen tarpeiden tunnistamista. Yhteisen päämäärän tulee näkyä myös yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa.

Toiminnan onnistumisen kannalta on tärkeää, että lapsen ja huoltajien toiveet toiminnan sisällöstä otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan. Vuorovaikutuksellisten suhteiden ja rakentavan yhteistyön merkitys on erityisen tärkeä eri kulttuuritaustaisten oppilaiden sekä heidän perheidensä kanssa tehtävässä työssä.

Yhteistyötä koulun, päivähoidon, oppilashuollon ja neuvolan kanssa lapsen asioissa tehdään tarvittaessa huoltajan hakulomakkeessa ilmaisemalla tavalla.

10.1. Yhteistyö kodin kanssa

Iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin kasvatustyötä ja sen vuoksi toiminnan järjestämisessä tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa. Huoltajalla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta.

Iltapäivätoiminnassa ohjaajilla on vastuu lapsen kasvatuksesta kyseisen yhteisön jäsenenä.

Yhteistyö edellyttää avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta kodin kanssa. Yhteistyölle tulee luoda selkeät yhteistyömallit ja -rakenteet.

Iltapäivätoimintaan ja ohjaajiin voi tutustua elokuussa ennen koulun alkamista. Tutustumisajankohdista ilmoitetaan paikan saamisen yhteydessä. Yhteyttä kodin ja iltapäivätoiminnan välillä pidetään Wilman kautta sekä sähköpostilla.

Huoltajan tulee ilmoittaa lapsen osallistumispäivät kuukausittain tai viimeistään kahta viikkoa aiemmin.

Toiminnan sisällöistä ja toimintaperiaatteista tiedotetaan huoltajia toimintakauden aikana. Poikkeuksellisista toiminta-ajoista tiedotetaan huoltajia vähintään kaksi viikkoa aikaisemmin.

Perheiden kanssa tulee sopia kirjallisesti turvallisuus- ja vastuukysymyksistä esim. kotiinlähden osalta.

10.2. Yhteistyö koulun kanssa

Toiminnan järjestämisessä tehdään yhteistyötä koulun kanssa, tavoitteena on tiivistää yhteistyötä lapsen parhaaksi. Koulun henkilökuntaa tulee informoida koululla tai sen läheisyydessä järjestettävästä iltapäivätoiminnasta. Iltapäivätoiminnan ohjaajien, lasten, opettajien sekä koulun muun henkilöstön välisellä yhteistyöllä luodaan rakenteet toimivalle ja säännölliselle yhteistyölle sekä yhteiselle toimintakulttuurille.

Iltapäivätoiminnan ohjaajat ja opettajat informoivat toisiaan koulutyössä ja iltapäivätoiminnassa tapahtuvista muutoksista esim. retkistä, tukiopetustunneista jne.

Koulun oppilashuollon tehtävänä on huolehtia lapsen kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. Iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö, palveluntuottajan edustaja ja iltapäivätoiminnan ohjaajat voivat huoltajan suostumuksella ja oppilashuollon toivomuksesta osallistua tarvittaessa oppilashuollon palaveriin ja henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laadintaan/tarkistamiseen.

Iltapäivätoimintaan osallistuva lapsi voi osallistua myös koulun kerhotoimintaan. Osallistumisen käytännöistä ja vastuista siirtymä- ja toiminta-ajalta sovitaan yhteistyössä koulun, palveluntuottajan ja huoltajan kanssa.

Iltapäivätoiminta ja perusopetus toimivat yhteistyössä ja kehittävät paikalliseen yhteistyöhön sopivia rakenteita ja toimintatapoja.

Iltapäivätoiminta tekee koulun kanssa yhteistyössä suunnitelman turvallisesta koulupäivästä ja oppilaan suojaamisesta kiusaamiselta ja häirinnältä sekä väkivallalta.

10.3. Muut yhteistyötahot

Iltapäivätoiminta rakennetaan jatkumona varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kasvatus-tehtävälle yhteistyössä varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa.

11. Toiminnasta tiedottaminen

Sivistyspalvelut tiedottaa Ylöjärven kaupungin järjestämästä koululaisten iltapäivätoiminnasta.

Tietoa iltapäivätoiminnasta löytyy Ylöjärven kaupungin kotisivuilta (www.ylojarvi.fi > varhaiskasvatus ja opetus > opetus > koululaisten iltapäivätoiminta).

Palveluntuottaja tiedottaa omasta toiminnastaan kotisivuillaan

(www.ylojarvenseurakunta.fi>koululaiset>iltapäivätoiminta)

(<https://ymcatampere.fi/koululaisten-ap-ja-ipkerhot/>)

Lisätietoja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta löytyy internetistä osoitteista www.apip.fi ja www.edu.fi.

12. Toiminnan seuranta ja tilastointi

Perusopetuslain 8 a luvun 48 c § mukaan kunnan tulee arvioida antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa, sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen

arviointiin. Arvioinnin tarkoituksena on turvata toiminnan tavoitteiden toteutuminen sekä laadullisten tekijöiden kehittyminen. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkaista.

Toiminnan laadun seuranta kuuluu koordinoititalolle. Lakisääteisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toteutumisesta raportoidaan sivistyslautakunnalle lukuvuosittain. Raportissa selvitetään toimintaan osallistuneiden lasten määrän kehitys, toiminnan talous, sisältö, yhteistyö, laadun arviointi ja muut keskeiset asiat.

Sivistyspalvelut kerää 20.9. tilanteen mukaiset toiminnassa mukana olevien lasten lukumäärät. Tilastotiedot kootaan Tilastokeskuksen kuntalomakkeelle. Toimintaan osallistuvien lasten ja ryhmien määrä luovat perustan lakisääteisen iltapäivätoiminnan kuntakohtaisen valtiosuuden määräytymiseen. Sivistyspalvelut vastaa perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan tilastoinnista. Tilastoinnin avulla seurataan mm. toiminnan määrällistä riittävyttä.

Toiminnan toteuttaja laatii omasta toiminnastaan suunnitelmat ja käyttäjätilastot. Palvelupäällikkö kokoaa tilastot ja mahdolliset arvioinnit toiminnan kehittämiseksi.

13. Haasteet iltapäivätoiminnassa

- erityistä tukea tarvitsevat lapset iltapäivätoiminnassa
- yhteistyö koulun kanssa